

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2018
Senát IV

Uznesenie:

spisová značka	IV. ÚS 62/2018
populárny názov	Dvojitý postih za ten istý skutok
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	25.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Úlohou súdu (či už prvostupňového alebo odvolacieho) v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa žalobou podanou krajskému súdu domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline (ďalej len „žalovaný“) č. KRPZ-ZA-KDISK- 63/2014 zo 14. augusta 2014 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým žalovaný zamietol jeho odvolanie proti rozhodnutiu Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine (ďalej len „okresný dopravný inšpektorát“) č. ORPZ-MT-ODI-140-031/2014 z 9. júna 2014 o odobratí vodičského oprávnenia podľa § 92 ods. 2 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.</p> <p>Krajský súd rozsudkom sp. zn. 21 S 180/2014 zo 4. marca 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 89/2015 z 22. februára 2017 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) rozsudok krajského súdu potvrdil. Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že námietky sťažovateľa vyhodnotil ako neopodstatnené.</p> <p>Podľa jeho názoru krajský súd ani najvyšší súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí nezobrali do úvahy jeho tvrdenia, jeho námietky a argumentácie a relevantným spôsobom sa s nimi nevysporiadali. Sťažovateľ zastáva názor, že v danom prípade ide o dvojitý postih jeho osoby. Správny orgán vo veci vedenej pod sp. zn. ORPZ-MT-ODI-140-031/2014 o odobratí vodičského oprávnenia konal predčasne a nezákonne.</p>
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 S 180/2014

Keďže proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie, právomoc poskytnúť ochranu označenému právu sťažovateľa vo vzťahu ku krajskému súdu mal najvyšší súd v rámci konania o odvolaní. Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu odvolanie podal a najvyšší súd o ňom konal a rozhodol. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smeruje proti napadnutému postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 S 180/2014, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 89/2015

Sťažovateľ porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje tým, že najvyšší súd sa vo svojom rozhodnutí, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu, nevysporiadal so všetkým jeho námietkami a argumentmi, ktorými sa snažil preukázať, že vo veci konajúce správne orgány konali a rozhodovali na základe nezákonne získaných dôkazov v trestnom konaní. Podľa jeho názoru došlo v danej veci k dvojitému postihu jeho osoby za to isté konanie jednak v rámci správneho konania tým, že mu bolo odobraté vodičské oprávnenie, a tiež v rámci trestného konania tým, že bol vydaný trestný rozkaz, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona (sťažovateľ proti trestnému rozkazu podal odpor, pozn.). Keďže rozhodnutia správnych orgánov, ktorými mu bolo odobraté vodičské oprávnenie, sú nezákonné a nepreskúmateľné a vo veci konajúce súdy tieto rozhodnutia potvrdili, je presvedčený, že tak svojím postupom tiež porušili jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov. Úlohou súdu (či už prvostupňového alebo odvolacieho) v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Je potrebné vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vychádzajúc z týchto špecifických črt správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti postupu najvyššieho súdu.

Ústavný súd z príloh, ktoré sťažovateľ predložil spolu so svojou sťažnosťou, zistil, že rozhodnutím okresného dopravného inšpektorátu v Martine č. ORPZ-MT-ODI-52- 153/2013 z 31. decembra 2013 bola sťažovateľovi uložená povinnosť podrobiť sa preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti „osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria“, pretože ako držiteľ vodičského oprávnenia a ako vodič motorového vozidla bol dôvodne podozrivý z porušenia pravidiel cestnej premávky požitím inej návykovej látky. Sťažovateľovi bola určená lehota na vykonanie preskúmania zdravotnej spôsobilosti a lehota na predloženie tohto rozhodnutia o splnení tejto povinnosti do troch mesiacov odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Potvrdenie o splnení tejto povinnosti ol sťažovateľ povinný predložiť okresnému dopravnému inšpektorátu. Okresný dopravný inšpektorát vychádzal zo skutočnosti, že sťažovateľ „16. 10. 2013 v čase okolo 23.45 hod. viedol motorové vozidlo... po ceste – ul. v obci , kde bol predpísaným spôsobom oproti tržnici zastavený a kontrolovaný hliadkou PZ. V rámci oprávnení policajta pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky bol vyzvaný vykonať dychovú skúšku certifikovaným el. meračom ALCOTEST 7410. ARMJ-0693 s negatívnym výsledkom. Následne bol vodič vyzvaný k toxikologickému vyšetreniu, ktoré bolo pozitívne na prítomnosť psychotropných – kanabinoïdnych látok: delta-9-tetrahydrokanabinol v koncentrácii 6,6 ng/ml a

kyseliny 11-nor-delta-9-tetrahydrokanabinol v koncentrácii 132,9 ng/ml...“.

Keďže sa sťažovateľ nepodrobil nariadenému preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti, okresný dopravný inšpektorát vydal 29. apríla 2014 oznámenie o začatí správneho konania vo veci odobratia vodičského oprávnenia podľa § 92 ods. 2 písm. e) zákona o cestnej premávke, v rámci ktorého upovedomil sťažovateľa o možnosti vyjadriť sa k pokladu rozhodnutia (sťažovateľ sa vyjadril podaním doručeným 12. mája 2014, pozn.). Následne mu rozhodnutím č. ORPZ-MT-ODI-140-031/2014 z 9. júna 2014 odobral vodičské oprávnenie. Sťažovateľ proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, ktoré žalovaný zamietol a rozhodnutie o odobratí vodičského oprávnenia potvrdil.

Sťažovateľ podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorú krajský súd rozsudkom zamietol. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie. Najvyšší súd rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu. Po preskúmaní postupu a rozsudku krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní sťažovateľa dospel najvyšší súd k záveru, že odvolanie sťažovateľa nie je dôvodné.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudkov najvyššieho súdu a krajského súdu, ako aj rozhodnutí vo veci konajúcich správnych orgánov dospel k záveru, že námietka sťažovateľa týkajúca sa toho, že v danom prípade došlo k dvojitému postihu sťažovateľa za ten istý skutok, nie je opodstatnená. Napriek tomu, že odobratie vodičského oprávnenia, ako aj jeho odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 2 T 45/2016 z 30. novembra 2016 (ďalej len „trestný rozkaz“) majú podklad v tom, že sťažovateľ sa 16. októbra 2013 dopustil skutku, tak ako je špecifikovaný v jednotlivých rozhodnutiach či už správnych orgánov alebo v trestnom rozkaze, dôsledky tohto konania, teda samotné odobratie vodičského oprávnenia, ako aj jeho odsúdenie v trestnom konaní vychádzajú z celkom iných skutkových okolností.

Sťažovateľovi bolo totiž vodičské oprávnenie odobraté z dôvodu, že nespĺnil povinnosť uloženú mu správnym orgánom (nepodrobil sa preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti v lehote určenej správnym orgánom a nepredložil mu o tom rozhodnutie, pozn.), preto proti nemu bolo začaté správne konanie podľa § 92 ods. 2 písm. e) zákona o cestnej premávke, výsledkom ktorého bolo už uvádzané odobratie vodičského oprávnenia. Na druhej strane k jeho odsúdeniu došlo preto, že „vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku“. V danom prípade ide o dve samostatné konania, v ktorých jednotlivé orgány (správny orgán a orgán činný v trestnom konaní, resp. všeobecný súd, pozn.) postupujú podľa celkom iných právnych predpisov, vec posudzujú na základe iných skutkových okolností.

Vzhľadom na uvedené preto aj v preskúmanej veci konajúce súdy (krajský súd a najvyšší súd, pozn.) posudzovali námietky sťažovateľa vzťahujúce sa len na danú vec. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu v odôvodnení svojho rozsudku ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany. Najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, jeho úvahy a závery vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, primeraným spôsobom odôvodnené, a preto ich možno aj z ústavného hľadiska považovať za udržateľné a právne akceptovateľné.

Na základe uvedeného, poukazujúc na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom ani právo na akceptovanie právneho názoru sťažovateľa na skutkový stav zistený v konaní pred všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 259/05, II. ÚS 299/06), ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým postupom najvyššieho súdu, ktorý vyústil do vydania rozsudku sp.

	zn. 6 Sžo 89/2015 z 22. februára 2017, a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by mohol po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	skutkový stav veci-zistenie skutkové tvrdenie správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov

spisová značka	IV. ÚS 83/2018
populárny názov	Trovy právneho zastúpenia
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	01.02.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 C 23/2010 z 29. apríla 2015 (ďalej len „rozsudok z 29. apríla 2015“) bola žalovaná zaviazaná žalobcom (sťažovateľom) zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 4 979,09 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4 979,09 € od 25. augusta 2006 do zaplatenia, ako aj nahradiť im iné trovy konania v sume 299,30 € a trovy právneho zastúpenia v sume 959,02 €. Okresný súd sťažovateľom rozsudkom z 29. apríla 2015 nepriznal náhradu trov za uplatnené úkony právnej služby, a to za oznámenia prekážok postupu konania z 3. septembra 2012 a 14. októbra 2014 a za nazretie do súdneho spisu z 27. februára 2015. S odkazom na § 13a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) nepriznal ani odmenu za ďalšiu poradu s klientami, ktorá sa uskutočnila 17. marca 2015. Okrem uvedeného okresný súd rozsudkom z 29.

	<p>apríla 2015 sťažovateľom nepriznal ani náhradu cestovného a náhradu za stratu času. Sťažovatelia podali proti výroku o náhrade trov konania rozsudku okresného súdu z 29. apríla 2015 odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne.</p> <p>Sťažovatelia považujú napadnuté uznesenie krajského súdu za svojvoľné a arbitrárne.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu</p> <p>Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov konania. V nadväznosti na uvedené ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania, a ústavný súd preto iba celkom výnimočne preskúmava podrobnejšie preskúmava všeobecných súdov o trovách konania, pričom k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd nie je riadnou ani mimoriadnou inštanciou voči rozhodnutiam všeobecných súdov, môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).</p> <p>Sťažovatelia uvádzajú, že „Dovolanie v danej veci prípustné nebolo, preto právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky je daná.“. S takýmto zjednodušeným hodnotením právnej situácie v preskúmvanej veci sa ústavný súd nemôže stotožniť. Ak totiž Civilný sporový poriadok (predtým bčiansky súdny poriadok) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania.</p> <p>Sťažovatelia zdôrazňujú, že všetky úkony právnej služby, resp. trovy s týmito úkonmi spojené boli vykonané účelne, ale napriek tomu im nebola priznaná za nich náhrada. Z tohto dôvodu považujú napadnuté uznesenie krajského súdu za svojvoľné a arbitrárne.</p> <p>Pre účely overenia opodstatnenosti vznesených námietok sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu a v tejto časti poukazuje na relevantné časti jeho odôvodnenia, ktoré podľa jeho názoru dávajú jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa krajský súd spravoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania, resp. pri nepriznaní náhrady za oznámenia prekážok postupu konania a nazretie do spisu, ako aj pri nepriznaní náhrady odmeny za ďalšiu poradu s klientami, ktorá sa uskutočnila 17. marca 2015, a nepriznaní náhrady cestovného a náhrady za stratu času.</p> <p>K nepriznaniu náhrady za označené úkony právnej služby, a to za oznámenia prekážok postupu konania z 3. septembra 2012 a 14. októbra 2014 a za nazretie do súdneho spisu z 27. februára 2015 krajský súd v napadnutom uznesení zdôraznil: „Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne považoval za nedôvodne uplatnenú náhradu trov za úkony právnej služby: oznámenie prekážky postupu konania a oznámenie o jej odpadnutí, keď v tomto prípade išlo iba o oznámenia o skutočnostiach významných pre ďalšie</p>

pokračovanie v konaní, ktorými právny zástupca pôvodného žalobcu len plnil svoju povinnosť prispieť k rýchlosti a plynulosti priebehu konania, pričom išlo iba o oznámenie týkajúce sa prekážky postupu konania vyvolanej okolnosťami na strane žalobcu (úmrtie), a preto takto vzniknuté trovy nemožno považovať za účelne vynaložené v súvislosti s uplatnením práva na súde; z ktorého dôvodu nemôže v tomto smere obstať ani argumentácia žalobcov v podanom odvolaní. Odvolací súd za neopodstatnenú považuje tiež argumentáciu žalobcov, ktorí s poukazom na skutočnosť, že tento úkon bol nevyhnutný vzhľadom na potrebu sumarizácie dostupných podkladov pre žalobcov ako právnych nástupcov po pôvodnom žalobcovi; považujú za účelne vynaložené aj trovy vzniknuté v súvislosti s nahliadnutím ich právneho zástupcu do súdneho spisu dňa 27. 2. 2015. Predmetom sporu v prejednávanej veci je vrátenie pôžičky, teda nejde o spor zložitý po skutkovej stránke, s ktorým by bolo spojené predkladanie množstva listinných dôkazov, ktorej skutočnosti si nepochybne musel byť vedomý i právny zástupca žalobcov, pričom pokiaľ žalobcovia; ko tomu nasvedčuje skutočnosť, že pri nahliadnutí do spisu boli právnomu zástupcovi žalobcov vyhotovené iba fotokópie žaloby, jej príloh a uznesenia o ustanovení opatrovníka žalovanej; nemali k dispozícii žalobu a listiny, ktoré súdu prvej inštancie doručil ich právny predchodca, nemožno nahliadnutie do spisu za účelom ich získania považovať za účelne vykonaný úkon právnej služby, a to aj napriek skutočnosti, že tento úkon právnej služby býva bežne v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov akceptovaný ako súčasť zastupovania.“

Nepriзнание náhrady odmeny za ďalšiu poradu s klientami, ktorá sa uskutočnila 17. marca 2015 a náhrady cestovného a náhrady za stratu času krajský súd v napadnutom uznesení odôvodnil takto: „Nedôvodná je tiež argumentácia žalobcov, že v danej veci boli splnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania za úkon ďalšia porada s klientmi dňa 17. 3. 2015. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že s poukazom na ust. § 13a vyhl. č. 655/2004 Z. z. pre priznanie náhrady trov neboli splnené podmienky, keď táto ďalšia porada s klientmi sa konala v čase, kedy od poslednej porady s klientom dňa 14. 10. 2014 nedošlo k inému opodstatnenému (účelnému) úkonu právnej služby. Napokon, odvolacie námietky žalobcov nemôžu obstať ani pokiaľ ide o neprižnanú náhradu cestovného a za stratu času v súvislosti s (súdom prvej inštancie) neakceptovanými úkonmi právnej služby, a tiež v súvislosti s prevzatím zastúpenia, podpísaním plnomocenstva a vykonaním pnej porady s klientmi. Odvolací súd totiž; zhodne so súdom prvej inštancie; dospel k záveru, že ani túto náhradu nemožno považovať za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie práv žalobcov pred súdom, nakoľko ich nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne zastupovanie žalobcov pred súdom, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že podpis plnomocenstva nie je právnym úkonom, ktorý by vyžadoval osobnú prítomnosť advokáta v mieste sídla súdu, ani v mieste bydliska klienta. Na druhej strane, hoci žalobcom nemožno uprieť právo zvoliť ako miesto ich prvého stretnutia (porady) s ich advokátom Bratislavu, nemožno za stavu, keď nie sú známe žiadne dôvody, ktoré by objektívne vylučovali uskutočnenie takéhoto stretnutia v sídle advokáta, trovy v vzniknuté súvislosti s tým považovať za vynaložené účelne.“

Aj napriek zásade úspechu vo veci, ktorú sťažovatelia akcentujú a ktorú nemožno s prihliadnutím na výsledok konania spochybniť, ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou pripomína, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania nemožno opomenúť ani skutočnosť, že trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy

	<p>právnej služby (III. ÚS 481/2015, II. ÚS 78/03).</p> <p>Ústavný súd preskúmal, či otázka posúdenia účelnosti celkových trov konania krajským súdom nevykazuje extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, čím by nadobudla táto otázka ústavnoprávny rozmer. Je zrejme, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania, pričom táto otázka nie je v zákone explicitne vyjadrená. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie či bránenie práv účastníka konania. Všeobecnému súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Táto otázka je vecou úvahy (diskrécie) súdu, ktorá však musí byť vždy primerane odôvodnená.</p> <p>Po preskúmaní citovaných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že právne závery vyslovené v napadnutom uznesení krajského súdu nemožno považovať za nepreskúmateľné alebo arbitrárne. Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie. Krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné zákonné ustanovenia podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne akceptovateľným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľmi vznesené tvrdenia, na prerokovaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia v tom čase účinných všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie o potvrdení rozsudku okresného súdu z 29. apríla 2015 v časti trov konania ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil.</p> <p>Sumarizujúc dosiaľ uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje z ústavnoprávneho hľadiska také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladali dôvody na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu</p> <p>Sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak ústavný súd za takejto situácie dospel k záveru, že v posudzovanej veci nemohlo dôjsť napadnutým uznesením krajského súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd rozhodol:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>trovy konania-náklady konania arbitrárnosť občianske súdne konanie-občiansko-právne konanie</p>

spisová značka	IV. ÚS 112/2018
populárny názov	Intervenient
sudca spravodajca	Miroslav Duriš
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.02.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Právny záujem intervenienta na výsledku konania nemožno spájať len s tým, že intervenient bude dotknutý výrokom rozhodnutia, ale aj zisťovaním skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok konania. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane jedného z účastníkov je bez právneho významu, a preto nemôže byť ani predmetom zisťovania skutočnosť, či účastník konania, na stranu ktorého intervenient vstupuje, spĺňa všetky predpoklady na úspešné uplatnenie svojich práv.
skutkový stav a základné fakty	<p>V právnej veci o vylúčenie veci (nehnutelností) z konkurznej podstaty úpadcu, medzi žalobcom a žalovaným, ktorým bol správca konkurznej podstaty úpadcu, vedenej Krajským súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 34Cbi/22/2005 nebol sťažovateľ pripustený do konania ako intervenient na strane žalobcu, a to napadnutým uznesením Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23. 11. 2017, sp. zn. 34Cbi/22/2005-1231 (ďalej aj „uznesenie“).</p> <p>Žalobca je podnikateľský subjekt, verejná obchodná spoločnosť založená v roku 1999 (07. 04. 1999) dvoma spoločníkmi - spoločnosťou ktorej jediným spoločníkom je sťažovateľ, a spoločnosťou ktorá mala v čase založenia spoločnosti dvoch spoločníkov, menšinovým bol sťažovateľ, ktorý sa stal jej jediným spoločníkom až v roku 2001. Žalobca nehnuteľnosti nadobudol počas konkurzu úpadcu... Uvedené nehnuteľnosti boli správcom konkurznej podstaty zahrnuté do podstaty úpadcu s poznámkou o ich nadobudnutí v rozpore s dobrými mravmi...</p> <p>Sťažovateľ s ohľadom na vyššie uvedené tvrdí, že súd v uznesení napadnutom sťažnosťou nevyhodnotil jeho právny záujem na výsledku sporu a na podpore a pomoci žalobcu správne, v súlade s ustálenou súdnou praxou a ich zákonným a ústavnoprávnym vymedzením, čím zasiahol do jeho ústavných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... Arbitrárnosť uznesenia sa prejavuje v tom, že súd nevyhodnotil právny záujem sťažovateľa na výsledku sporu z hľadiska dopadov na jeho práva a povinnosti podľa hmotného práva.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože krajský súd v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty rozhodol, že vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu nie je prípustný, čím podľa názoru sťažovateľa došlo k odmietnutiu spravodlivosti a porušeniu práva na prístup k súdu vo vlastných záležitostiach.</p>
z odôvodnenia	Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd rozhodol arbitrárne, keď uznesením č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 nepripustil vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Krajský súd uznesenie č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 podľa sťažovateľa neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými jeho námietkami. Podľa názoru sťažovateľa uznesenie krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 je arbitrárne a zjavne neodôvodnené, pretože sa krajský súd nevysporiadal dostatočne s námietkou sťažovateľa o existencii právneho záujmu na výsledku

konania. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 krajský súd uviedol: «... Z citovaného ustanovenia § 81 CSP vyplýva, že intervenientom môže byť len osoba, ktorá sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania. K vstupu intervenienta do konania môže dôjsť z vlastnej iniciatívy tejto osoby alebo na základe oznámenia niektorej zo strán. V prípade, že súd dospeje k záveru, že intervenient nemá právny záujem na výsledku konania, súd vysloví, že vstup intervenienta nie je prípustný. Po preskúmaní veci súd zistil, že (sťažovateľ) v oznámení o vstupe jeho osoby ako intervenienta v tomto konaní vo svojom návrhu poukázal len na skutočnosti, ktoré predchádzali vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu, správanie sa správcov konkurznej podstaty úpadcu a na podnikanie úpadcu. Zároveň v návrhu žiadnym spôsobom nepreukazoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu sa žalobca domáha v predmetom konaní. Zo skutočností uvedených nevyplýva, že by mal naliehavý právny záujem na výsledku tohto konania a že výsledok tohto konania sa bude týkať aj jeho osoby. Preto podľa ust. § 83 CSP rozhodol tak, že vstup intervenienta (sťažovateľa), do konania nie je prípustný...»

V súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu (IV. ÚS 60/2010) právny záujem na výsledku konania ako podmienka možnosti vstupu do konania v pozícii intervenienta konania na strane niektorého z účastníkov konania nie je v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) bližšie definovaný, t. j. zákonodarcu ponechal na úvahe súdu, ako bude tento pojem v jednotlivých individuálne určených prípadoch vykladať a aplikovať. Úvaha súdu pri interpretácii tohto pojmu nie je ale neobmedzená, musí totiž rešpektovať podstatu a zmysel intervencie v kontexte s obsahom a rozsahom ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 a nasl. ústavy) a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s ústavnými princípmi.

Vychádzajúc z obsahu a rozsahu ochrany základného práva na súdnu ochranu formulovaných v doterajšej judikatúre ústavného súdu a prihliadnuc aj na doterajšiu judikatúru všeobecných súdov možno právny záujem na výsledku konania definovať v spojení s podstatou a zmyslom inštitútu intervencie, ktorým je posilnenie postavenia účastníka, na ktorého strane intervenient do konania vstupuje, za podmienky, že objektívne existuje relevantný dôvod, z ktorého možno vyvodiť, že aj intervenient má na výsledku sporu právny záujem. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté právne postavenie intervenienta, jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva. Pritom § 81 CSP, od ktorého sa právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, či iného právneho subjektu na jeho vstup do konania ako intervenienta odvíja, nepodmieňuje predpoklad na úspešné uplatnenie tohto práva, t. j. vstupu do konania v postavení intervenienta, len existenciou právneho záujmu na výroku rozhodnutia v predmetnej právnej veci, ale existenciou akéhokoľvek právneho záujmu, t. j. aj právneho záujmu a skutkových a právnych záveroch, na ktorých je rozhodnutie v predmetnej veci založené, teda na celkovom výsledku konania. Z tohto dôvodu právny záujem intervenienta na výsledku konania nemožno spájať len s tým, že intervenient bude dotknutý výrokom rozhodnutia, ale aj zisťovaním skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok konania. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane jedného z účastníkov je bez právneho významu, a preto nemôže byť ani predmetom zisťovania skutočnosť, či účastník konania, na stranu ktorého intervenient vstupuje, spĺňa všetky predpoklady na úspešné uplatnenie svojich práv. Takýmto vymedzeniu právneho záujmu korešpondujú aj právne názory Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrené v rozhodnutiach vydaných v konaniach (sp. zn. 3 Obo 28/2010, sp. zn. 4 Obo 44/2010, sp. zn. 1 Obdo V 18/2008, sp. zn. 4 Obo 2/2007) súvisiacich s konaním sp. zn. 3 Obo 2/2007. Aj na ich základe možno formulovať záver, že

	<p>reštriktívna interpretácia pojmu „právny záujem“ v aplikačnej praxi nezodpovedá materiálne chápanej podstate ochrany základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a teda je z ústavného hľadiska neakceptovateľná.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti vzhľadom na takmer identickú právnu úpravu vedľajšieho účastníka v českom právnom poriadku poukazuje aj na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky (III. ÚS 457/03, I. ÚS 553/03, III. ÚS 63/05, I. ÚS 1384/10), ktorá je koherentná s uvedenou charakteristikou právneho záujmu na výsledku konania. Podľa uvedenej judikatúry Ústavného súdu Českej republiky hlavným účelom vedľajšieho účastníctva je pomoc v spore jednému z účastníkov konania a jeho zmyslom je teda posilniť v konkrétnom konaní postavenie toho účastníka konania, na ktorého strane vedľajší účastník vystupuje, za predpokladu, že vedľajší účastník má právny záujem na výsledku sporu. Ide teda o právny záujem na víťazstve toho účastníka, ktorého vedľajší účastník v spore podporuje, avšak jeho procesné pôsobenie neslúži len na ochranu práv alebo záujmov tretej osoby (vedľajšieho účastníka), ale zároveň aj na ochranu záujmu hlavného účastníka konania, na ktorého stranu vedľajší účastník pristúpil. Cieľom účelu skúmania právneho záujmu na výsledku sporu je vylúčiť z vedľajšieho účastníctva subjekty, u ktorých je neexistencia právneho záujmu na veci evidentná, a tak nezaťažovať zbytočne občianske súdne konanie.</p> <p>Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa jeho právneho záujmu na výsledku konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, s ktorými sa nestotožnil, a preto krajský súd nepripustil vstup sťažovateľa ako intervenienta na strane žalobcu do konania o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 34 Cbi 22/2005-1231 z 23. novembra 2017 a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.</p> <p>Ústavný súd rozhodol:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmieta.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>NS SR: 3 Obo 28/2010, sp. zn. 4 Obo 44/2010, sp. zn. 1 Obdo V 18/2008, sp. zn. 4 Obo 2/2007; Ústavní soud ČR: (III. ÚS 457/03, I. ÚS 553/03, III. ÚS 63/05, I. ÚS 1384/10;</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>intervencia-intervenient konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-spory vyvolané konkurzom (incidenčné)</p>

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.